

MA TRẬN ĐỀ KIỂM TRA NGỮ VĂN 8 HKII
MÔN: NGỮ VĂN LỚP 8 – THỜI GIAN LÀM BÀI: 90 PHÚT
THỂ LOẠI: VĂN BẢN THÔNG TIN

TT	Kĩ năng	Nội dung/ đơn vị kĩ năng	Mức độ nhận thức								Tổng % điểm
			Nhận biết (Số câu)		Thông hiểu (Số câu)		Vận dụng (Số câu)		Vận dụng cao (Số câu)		
			TNK Q	TL	TNKQ	TL	TNKQ	TL	TNKQ	TL	
1	Đọc	Văn bản thông tin (Ngoài SGK)	4	0	3	1	0	1	0	1	60
2	Viết	Viết văn bản thuyết minh giải thích một hiện tượng tự nhiên	0	1*	0	1*	0	1*	0	1	40
Tỉ lệ điểm từng loại câu hỏi			20%	10%	15%	25%	0	20%	0	10%	100
Tỉ lệ điểm các mức độ nhận thức			30%		40%		20%		10%		
Tổng % điểm			70%				30%				

BẢNG ĐẶC TẢ KĨ THUẬT ĐỀ KIỂM TRA
MÔN: NGỮ VĂN LỚP 8 - THỜI GIAN LÀM BÀI: 90 PHÚT

T T	Nội dung kiến thức/kĩ năng	Đơn vị kiến thức/kĩ năng	Mức độ kiến thức, kĩ năng cần kiểm tra, đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
1	ĐỌC HIỂU	Đọc hiểu văn bản thông tin (Ngoài SGK)	Nhận biết: - Nhận biết được đặc điểm của VB giải thích một hiện tượng tự nhiên/ VB giới thiệu một bộ phim. - Nhận biết được cách triển khai văn bản thông tin. - Nhận biết được sự kết hợp giữa phương tiện giao tiếp ngôn ngữ và các phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ trong văn bản thông tin. Thông hiểu:	3TN	4TN 1TL	2TL	0	10

T T	Nội dung kiến thức/kĩ năng	Đơn vị kiến thức/kĩ năng	Mức độ kiến thức, kĩ năng cần kiểm tra, đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
			- Nêu được mối quan hệ giữa đặc điểm văn bản với mục đích của nó. - Phân tích được ý nghĩa của đề tài, thông tin cơ bản của văn bản, cách đặt nhan đề của tác giả và vai trò của các chi tiết trong việc thể hiện thông tin. - Phân tích được sự kết hợp giữa phương tiện giao tiếp ngôn ngữ và các phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ để biểu đạt nội dung văn bản. - Giải thích được mối liên hệ giữa các chi tiết và vai trò của chúng trong việc thể hiện thông tin chính của văn bản. Vận dụng: Rút ra ý nghĩa hay tác động của thông tin trong văn bản đối với bản thân. Vận dụng cao: - Đánh giá được mức độ chính xác, khách quan của thông tin trong văn bản dựa trên những căn cứ xác đáng. - Đánh giá được cách đưa tin và quan điểm của người viết thể hiện qua văn bản					
2	LÀM VĂN	Viết văn bản thuyết minh giải thích một hiện tượng tự nhiên	Nhận biết: - Xác định được rõ mục đích, yêu cầu của bài văn thuyết minh. - Biết rõ đối tượng thuyết minh. Thông hiểu: - Xác định được các đặc điểm, khía cạnh của đối tượng cần triển khai	1*	1*	1*	1TL*	1*

T T	Nội dung kiến thức/kĩ năng	Đơn vị kiến thức/kĩ năng	Mức độ kiến thức, kĩ năng cần kiểm tra, đánh giá	Số câu hỏi theo mức độ nhận thức				Tổng
				Nhận biết	Thông hiểu	Vận dụng	Vận dụng cao	
			- Biết sắp xếp các ý theo trật tự hợp lí để làm sáng tỏ đối tượng thuyết minh. Vận dụng: Vận dụng các kĩ năng dùng từ, viết câu, các phép liên kết, các phương thức biểu đạt,... Vận dụng cao: - Lựa chọn cách trình bày sao cho hiệu quả, hấp dẫn. - Có sáng tạo trong diễn đạt làm cho lời văn có giọng điệu, hình ảnh, giàu sức thuyết phục.					
Tổng				3 TN	4TN, 1TL	2 TL	1 TL	11
Tỉ lệ %				20	40	30	10	100
Tỉ lệ chung				60		40		100

ĐỀ THI HKII MÔN NGỮ VĂN 8 VĂN BẢN THÔNG TIN

I. ĐỌC HIỂU: 6 điểm

SAO BĂNG LÀ GÌ VÀ NHỮNG ĐIỀU BẠN CẦN BIẾT VỀ SAO BĂNG?

Nhiều người tin rằng, khi nhìn lên bầu trời và thấy sao băng, nếu nhanh chóng ước một điều gì đó thì điều đó chắc chắn sẽ trở thành sự thật. Một số quan niệm cho rằng, sao băng là một hình tượng đẹp và thường gắn liền với nhiều câu chuyện về tình yêu.

Sao băng là gì?

Sao băng thực chất là đường nhìn thấy của các thiên thạch khi chúng đi vào bầu khí quyển Trái Đất với vận tốc rất lớn (khoảng 100.000 km/h). Lực ma sát của không khí đốt cháy thiên thạch làm nó phát sáng khi di chuyển. Thiên thạch có nguồn gốc là bụi vũ trụ, mảnh vụn từ các sao chổi hoặc các tiểu hành tinh. Hầu hết các thiên thạch bị đốt cháy trước khi chạm vào mặt đất. Tuy nhiên, nếu có kích thước lớn, chúng có thể rơi xuống và tạo nên những hố lòng chảo sâu trên lục địa.

Mưa sao băng là gì?

Mưa sao băng là hiện tượng nhiều sao băng xuất hiện đồng thời hoặc nối tiếp nhau từ chung một điểm xuất phát trên bầu trời.

Khi quan sát những trận mưa sao băng, chúng ta đều có thể dễ dàng nhận thấy các sao băng đều xuất phát hoặc hướng về một khu vực trên bầu trời. Khu vực đó được gọi là tâm điểm của mưa sao băng. Tên của các trận mưa sao băng sẽ được đặt theo tên khu vực chòm sao mà tâm điểm của trận mưa sao băng đó hướng tới.

Mỗi trận mưa sao băng thường kéo dài trong nhiều ngày, tuy nhiên khoảng thời gian sao băng xuất hiện nhiều nhất lại khá ngắn và trong khoảng cực điểm ấy, số lượng sao băng quan sát được có thể từ 10 cho đến 100 sao hoặc nhiều hơn nữa. Thỉnh thoảng, có những trận mưa sao băng dày đặc, **mật độ sao quan sát được có thể lên đến hàng nghìn hay thậm chí hàng chục nghìn sao mỗi giờ.** Những cơn mưa sao băng như thế được gọi là **bão sao băng.**

Mỗi năm thường có những trận mưa sao băng nào?

Mỗi năm có rất nhiều trận mưa sao băng. Sau đây là gợi ý cho bạn về một số trận mưa sao băng hằng năm có mật độ sao tương đối cao:

- Mưa sao băng Qua-đờ-ran-tít (Quadrantids): từ 1- 5/01 hằng năm, cực điểm thường vào 3 - 4/01.

- Mưa sao băng En-ta A-quarít (Enta Aquarids): 19/4 - 28/5 hằng năm, cực điểm vào 5 - 6/5.

- Mưa sao băng Per-sây (Perseids): 17/7 - 24/8 hằng năm, cực điểm vào 12 -13/8.

- Mưa sao băng Ô-ri-ơ-nít (Orionids): 2/10 - 7/11 hằng năm, cực điểm vào 21-22/10.

- Mưa sao băng Lê-ô-nít (Leonids): 10- 23/11 hằng năm, cực điểm vào 16 - 17/11.

- Mưa sao băng Gie-mi-nít (Geminids): 7 - 17/12 hằng năm, cực điểm vào 12 -13/12.

Việc quan sát được sao băng còn phụ thuộc vào nhiều yếu tố khác như trời mây, độ ô nhiễm không khí của nơi đó hay ánh sáng của Mặt Trăng. Nếu bầu trời nhiều mây thì không thể quan sát được sao băng, hay nơi đó có quá nhiều bụi ô nhiễm hoặc ánh sáng thì việc quan sát sao băng cũng gặp nhiều khó khăn.

Vì sao mưa sao băng lại có chu kì?

Sao băng là sự xuất hiện ngẫu nhiên của các thiên thạch trên bầu trời, vậy tại sao mưa sao băng lại có thể xuất hiện theo chu kì? Bên cạnh bụi vũ trụ thì trên thực tế, nguyên nhân chính làm xuất hiện mưa sao băng chính là các sao chổi. **Sao chổi là những thiên thể quay quanh Mặt Trời với quỹ đạo riêng. [...] Do được cấu tạo bởi băng, bụi và đá nên khi chuyển động gần Mặt Trời, đuôi sao chổi bị sức nóng của Mặt Trời đốt cháy, tạo thành những dải bụi trên quỹ đạo.** Nếu quỹ đạo của Trái Đất cắt ngang quỹ đạo của dải bụi này thì ít nhất mỗi năm vào đúng một thời điểm nhất định, Trái Đất sẽ đi xuyên qua dải bụi đó và hiện tượng mưa sao băng sẽ xảy ra trong thời gian đó. Vì vậy, hầu hết các trận mưa sao băng đều có chu kì là một năm.

(Theo Sao băng là gì và những điều bạn cần biết về sao băng?, <https://voh.com.vn>, ngày 16/3/2022; 1001 thắc mắc: Sao băng lao nhanh thế nào, vì sao bốc cháy trên không trung? <https://tienphong.vn>, ngày 16/3/2022)

Lựa chọn đáp án đúng cho các câu từ 1 đến 8:

Câu 1: Văn bản trên gồm mấy đề mục?

A. 3 đề mục.

B. 4 đề mục.

C. 5 đề mục.

D. 6 đề mục.

Câu 2: Văn bản chủ yếu nói về đối tượng nào?

A. Sóng thần.

B. Động đất.

C. Lốc xoáy.

D. Sao băng

Câu 3: Theo văn bản, sao băng là gì?

A. Là đường nhìn thấy của các thiên thạch khi chúng đi vào bầu khí quyển Trái Đất với vận tốc rất lớn.

B. Là một hình tượng đẹp và thường gắn liền với nhiều câu chuyện về tình yêu.

C. Là nhìn lên bầu trời thấy sao băng nhanh chóng ước một điều gì đó

D. Các đáp án trên đều sai

Câu 4: Trong văn bản, thiên thạch có nguồn gốc từ đâu?

A. Xuất hiện ngẫu nhiên trên bầu trời.

B. Là tâm điểm của các trận mưa.

C. Mảnh vụn từ các sao chổi hoặc các tiểu hành tinh.

D. Là tên của một ngôi sao.

Câu 5: Việc quan sát sao băng phụ thuộc vào những yếu tố nào?

A. Trời mây, độ ô nhiễm không khí.

B. Khi trời mưa

- C. Khi trời nhiều sao
- D. Tất cả các yếu tố trên.

Câu 6: Mưa sao băng là hiện tượng gì?

- A. Là hiện tượng nhiều sao băng xuất hiện đồng thời hoặc nối tiếp nhau từ chung một điểm xuất phát trên bầu trời.
- B. Là hiện tượng nhiều sao băng xuất hiện đồng thời từ nhiều điểm xuất phát trên bầu trời.
- C. Là hiện tượng nhiều sao băng xuất hiện nối tiếp nhau từ nhiều điểm xuất phát trên bầu trời.
- D. Là hiện tượng nhiều sao băng xuất hiện đồng thời hoặc nối tiếp nhau từ nhiều điểm xuất phát trên bầu trời.

Câu 7: *Mỗi trận mưa sao băng thường kéo dài trong nhiều ngày, tuy nhiên khoảng thời gian sao băng xuất hiện nhiều nhất lại khá ngắn và trong khoảng cực điểm ấy, số lượng sao băng quan sát được có thể từ 10 cho đến 100 sao hoặc nhiều hơn nữa. Thỉnh thoảng, có những trận mưa sao băng dày đặc, mật độ sao quan sát được có thể lên đến hàng nghìn hay thậm chí hàng chục nghìn sao mỗi giờ. Từ **có thể** là thành phần biệt lập gì?*

- A. Thành phần gọi đáp
- B. Thành phần cảm thán
- C. Thành phần phụ chú
- D. Thành phần tình thái

Câu 7: Em hãy cho biết mục đích của đoạn văn sau là gì: “Sao băng thực chất là đường nhìn thấy của các thiên thạch khi chúng đi vào bầu khí quyển Trái Đất với vận tốc rất lớn (khoảng 100.000 km/h). Lực ma sát của không khí đốt cháy thiên thạch làm nó phát sáng khi di chuyển. Thiên thạch có nguồn gốc là bụi vũ trụ, mảnh vụn từ các sao chổi hoặc các tiểu hành tinh.”

- A. Xác định được thể nào là sao băng và sao băng được hình thành như thế nào.
- B. Để được ước điều gì đó khi nhìn thấy sao băng.
- C. Biết được chu kì của sao băng.
- D. Biết được độ ô nhiễm của không khí khi sao băng xuất hiện.

Câu 8. Cách trình bày thông tin theo cấu trúc so sánh và đối chiếu trong đoạn văn “Sao băng thực chất là đường nhìn thấy của các thiên thạch ...tạo nên những hố lòng chảo sâu trên lục địa” có tác dụng gì?

- A. Giúp người đọc, người nghe xác định được tên gọi cũng như đối chiếu, phân tích được thời gian, địa điểm và vị trí diễn ra mưa sao băng.
- B. Giúp người đọc, người nghe hiểu rõ và phân biệt được thể nào là sao băng và nguồn gốc cũng như đặc điểm của nó.
- C. Giúp người đọc, người nghe phân tích được sự xuất hiện cũng như xác định được hiện tượng chu kì của mưa sao băng.
- D. Giúp người đọc, người nghe phân tích được sự xuất hiện của mưa sao băng và tác dụng của nó.

Câu 9. Vì sao văn bản này lại được coi là văn bản giải thích một hiện tượng tự nhiên?

Câu 10. Trong cuộc sống hàng ngày, khi nhìn thấy sao băng con người thường làm gì? Nếu có lần thấy sao băng, em mong ước điều gì?

- A. Khi nhìn thấy sao băng con người thường ước nguyện.

A.Em sẽ ước mọi người trên thế giới đều được sống hạnh phúc. Vì em mong muốn ai cũng có hạnh phúc khi được sống trên đời.

II. LÀM VĂN. (4,0 điểm)

Viết bài văn thuyết minh giải thích về một hiện tượng tự nhiên.

***** Hết*****

Hướng dẫn chấm

I. Đọc hiểu: mỗi câu 0.5 điểm

Câu 1	Câu 2	Câu 3	Câu 4	Câu 5	Câu 6	Câu 7	Câu 8
B	D	A	C	A	A	A	B

Câu 9: 1 điểm

Vì sao băng là một hiện tượng tự nhiên và các thông tin trong bài được trình bày trên cơ sở khoa học để giải thích về hiện tượng này.

Câu 10. 1 điểm

- Khi nhìn thấy sao băng con người thường ước nguyện.
- Em sẽ ước mọi người trên thế giới đều được sống hạnh phúc. Vì em mong muốn ai cũng có hạnh phúc khi được sống trên đời.

II. Làm văn : 4 điểm

Câu	Nội dung	Điểm
	a. Đảm bảo cấu trúc bài văn thuyết minh giải thích về một hiện tượng tự nhiên. Mở bài giới thiệu được hiện tượng. Thân bài triển khai được chi tiết về hiện tượng tự nhiên (giải thích, nguyên nhân...) Kết bài nêu khái quát lại hiện tượng.	0,25 điểm
	b. Xác định đúng yêu cầu của đề: Viết bài văn thuyết minh giải thích về một hiện tượng tự nhiên.	0,25 điểm
	c. Bài viết có thể triển khai theo nhiều cách khác nhau song cần đảm bảo các ý sau: 1. Mở bài: Giới thiệu về hiện tượng tự nhiên mà em muốn trình bày. 2. Thân bài: - Vì sao hiện tượng tự nhiên đó xuất hiện. - Hiện tượng tự nhiên đó xuất hiện như thế nào? - Hiện tượng tự nhiên đó kết thúc như thế nào? Gây nên kết quả gì - Nhận xét: + Hiện tượng tự nhiên đó có diễn ra thường xuyên không?	3,5 điểm

	+ Hiện tượng tự nhiên đó có ảnh hưởng, tác động tốt/xấu gì cho con người hay không? 3. Kết bài: - Tóm tắt lại nội dung đã giải thích. - Khái quát lại về hiện tượng tự nhiên đó.	
	d. Chính tả, ngữ pháp: Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp tiếng Việt.	0,5 điểm
	e. Sáng tạo: Diễn đạt sáng tạo, sinh động, giàu hình ảnh, có giọng điệu riêng.	0,5 điểm
	Lưu ý: Chỉ ghi điểm tối đa khi thí sinh đáp ứng đủ các yêu cầu về kiến thức và kỹ năng.	